

Η Αξιολόγηση στο σχολείο

*Χάρης Χαραλάμπους
Συμβουλευτική Ψυχολόγος,
Εκπαιδεύτρια*

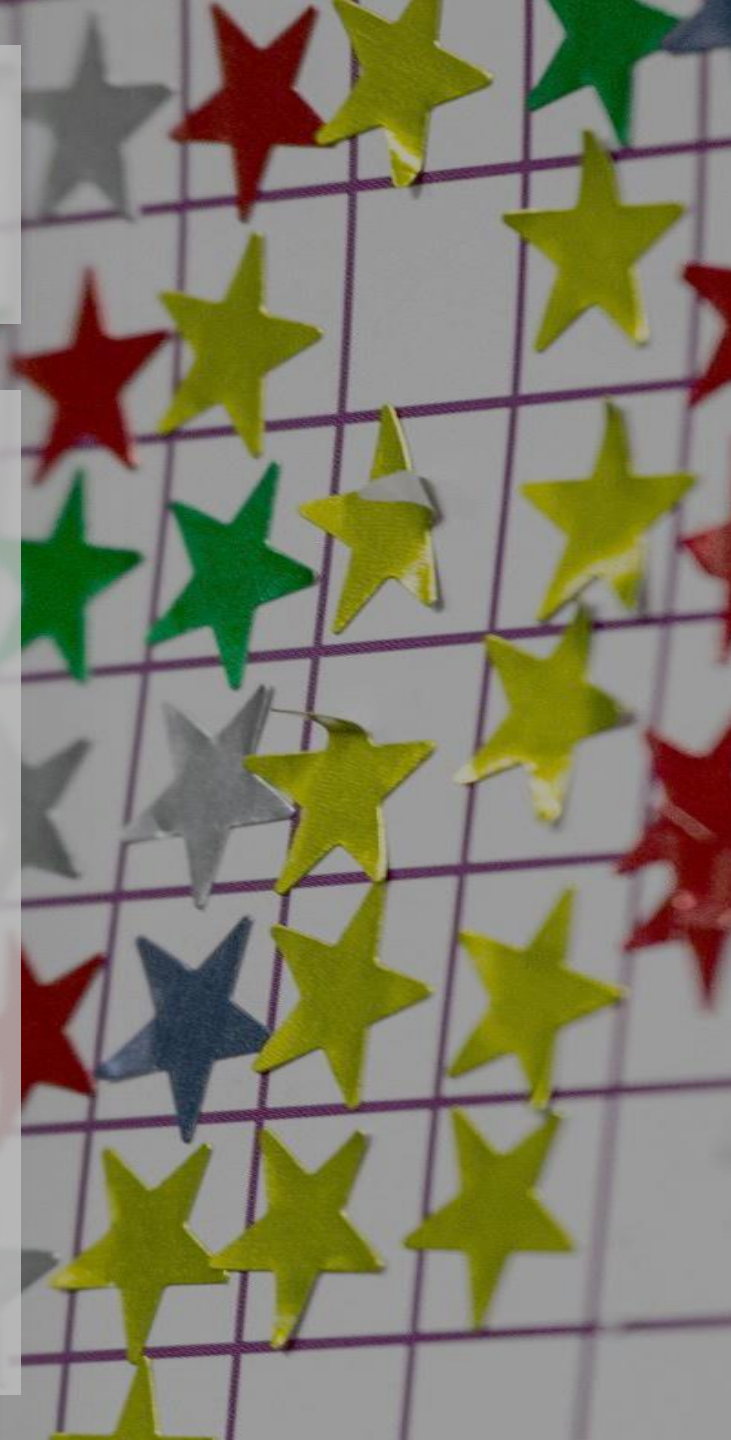
Passion Creativity Growth

www.withcharis.com

Ιδού η Ρόδος...

«[...] είναι φανερό ότι η μάθηση και η ανάπτυξη του παιδιού στα σχολεία μας είτε καθορίζεται, σε μεγάλο βαθμό, από τα διαγωνίσματα και τις τελικές εξετάσεις είτε δεν αξιολογείται, με αποτέλεσμα να μην διαπιστώνονται, έγκαιρα, οι αδυναμίες των μαθητριών και μαθητών και να μην προγραμματίζονται αποτελεσματικές παρεμβάσεις για βελτίωση της επίδοσης. Ένα, επίσης, **πρόβλημα είναι η υπεραξία που δίνεται στην αξιολόγηση της γνωστικής ανάπτυξης εις βάρος της συναισθηματικής και κοινωνικής**, παρόλο ότι ως προμετωπίδα της φιλοσοφίας του εκπαιδευτικού μας συστήματος προτάσσεται η «ολόπλευρη ανάπτυξη του μαθητή».»

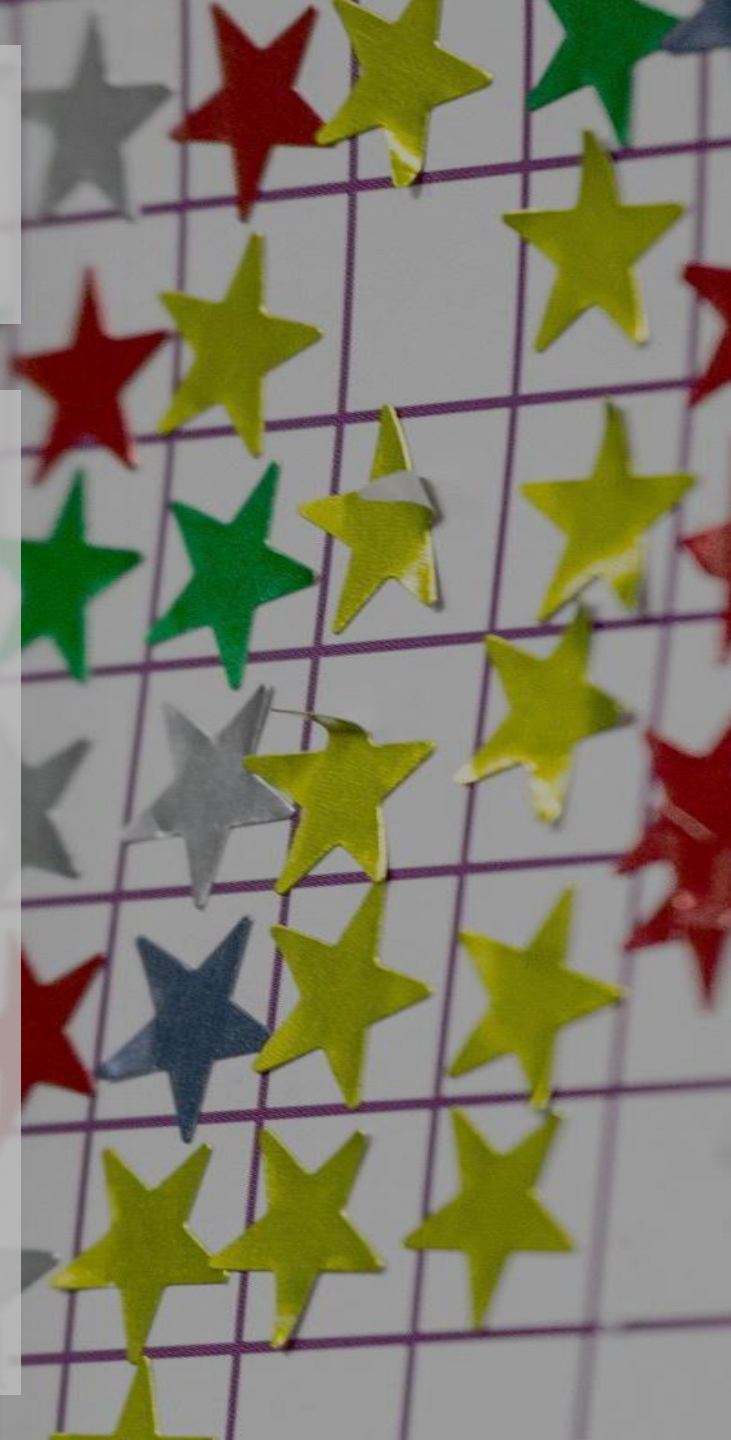
(Ενιαίο Σχέδιο Αξιολόγησης Μαθητή/Μαθήτριας, 2019, σελ. 24)

Ιδού η Ρόδος...

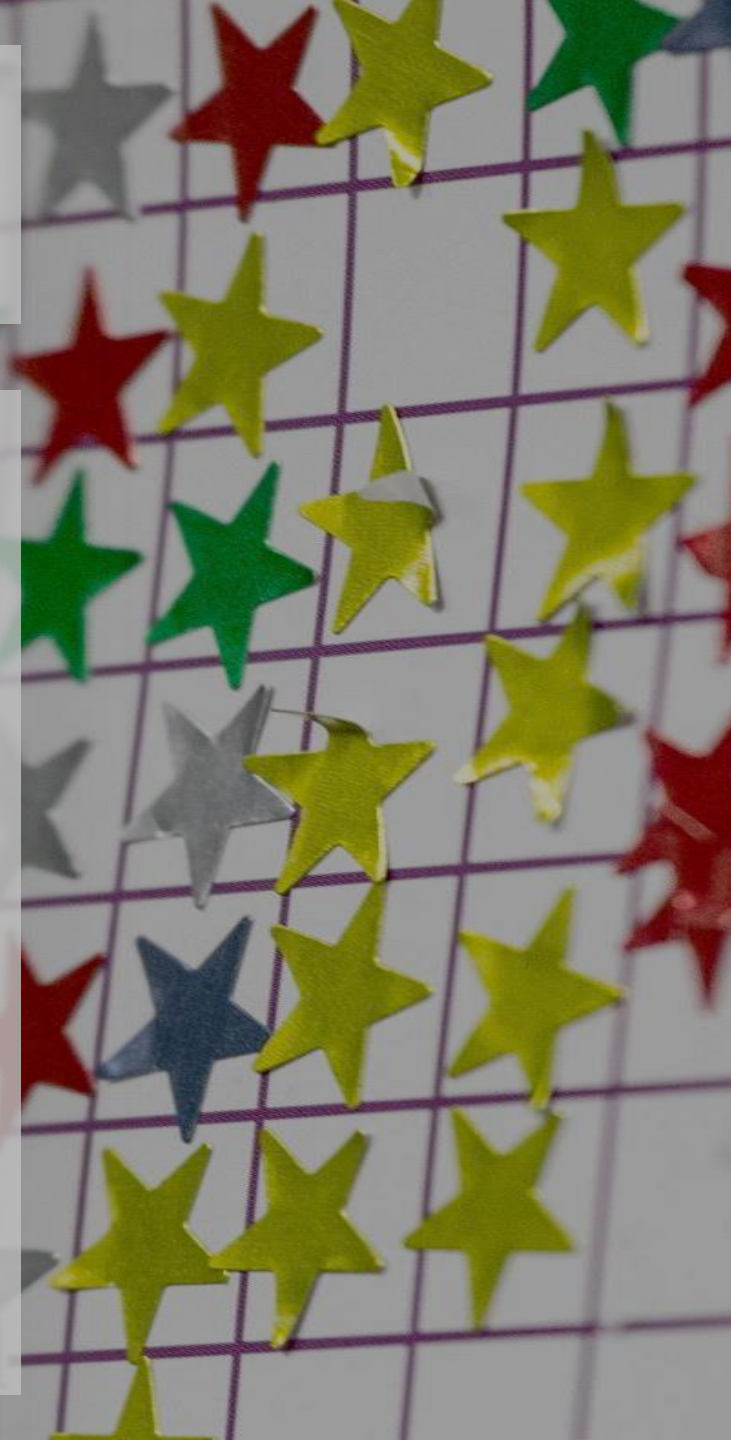
«Εφόσον είναι παραδεκτό από όλους τους ενδιαφερόμενους ότι η αξιολόγηση, με το ισχύον σύστημα, ιδιαίτερα στη Μέση Εκπαίδευση, απαιτεί αποστήθιση, καθώς και εκμάθηση συγκεκριμένων απαντήσεων, οι οποίες υπαγορεύονται, πολλές φορές, από τον/την εκπαιδευτικό, ως προετοιμασία για την εξέταση, είναι φανερό ότι **αυτό δεν μπορεί να διορθωθεί, αν δεν αλλάξει ο τρόπος διδασκαλίας και αξιολόγησης.**»

(Ενιαίο Σχέδιο Αξιολόγησης Μαθητή/Μαθήτριας, 2019, σελ. 36)

Καλός Εκπαιδευτικός Σχεδιασμός

Είναι η **σκόπιμη** και **προσεκτικά μελετημένη επιλογή** και **οργάνωση** ενός εκπαιδευτικού προγράμματος αφότου έχουν ληφθεί υπόψη **οι ανάγκες και οι εμπειρίες** των εκπαιδευομένων, με τρόπο που να επιτρέπει την **ενεργή συμμετοχή** τους στο πρόγραμμα ώστε να αποκτήσουν **νέες γνώσεις και δεξιότητες** (ακαδημαϊκές, κοινωνικές, συναισθηματικές, οργανωτικές) και να **ξεκλειδώσουν/βελτιώσουν αυτές που ήδη έχουν** έτσι ώστε να έχουν **πραγματικό νόημα** για τη μετέπειτα ζωή τους. Ο σχεδιασμός περιλαμβάνει και την **αξιολόγηση του περιεχομένου και της εκπαιδευτικής μεθοδολογίας**, όπως και της **αποτελεσματικότητας** και της **επίδρασης** και του προγράμματος στους εκπαιδευόμενους.

Τί χρειάζεται η δημόσια εκπαίδευση για την Αξιολόγηση

Προσωπική φιλοσοφία των εκπαιδευτικών για το τι σημαίνει
«Αποτελεσματική Παιδεία» +

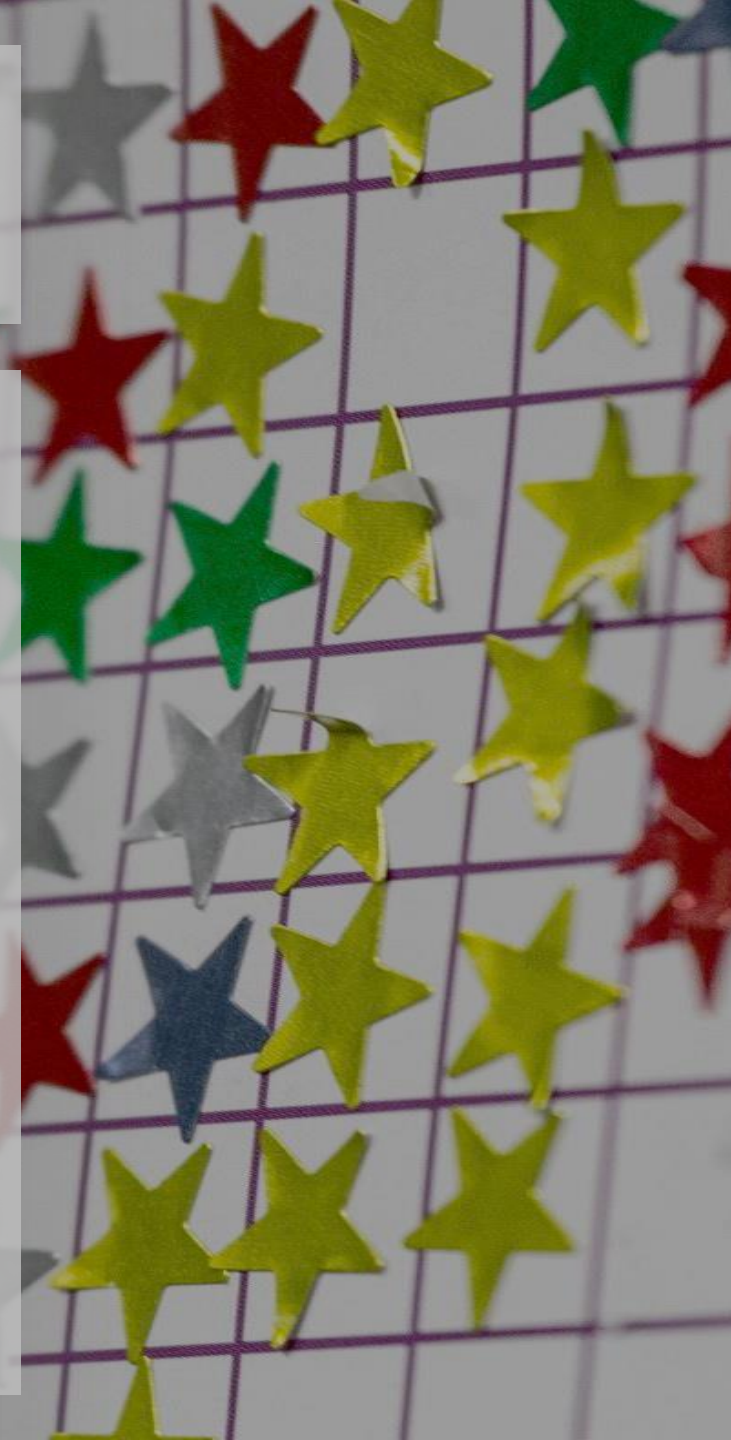
Πολιτική απόφαση για την καθολική εφαρμογή της φιλοσοφίας
για την αποτελεσματική παιδεία +

Περιεχόμενο (ύλη) που στηρίζεται σε αυτή τη φιλοσοφία (έχει
πραγματικό νόημα και ταιριάζει στις ανάγκες των μαθητών) +

Χρήση κατάλληλων παιδαγωγικών μεθόδων
μετάδοσης/επεξεργασίας του εκπαιδευτικού περιεχομένου που
να στηρίζονται από τη φιλοσοφία +

Αναστοχαστικά αποτελέσματα της εκπαιδευτικής διαδικασίας
για μαθητές και εκπαιδευτικούς +

Αξιολόγηση του αποτελέσματος πίσω σε όποιο σημείο
χρειάζεται για αλλαγές

Φιλοσοφία για την Αποτελεσματική Παιδεία

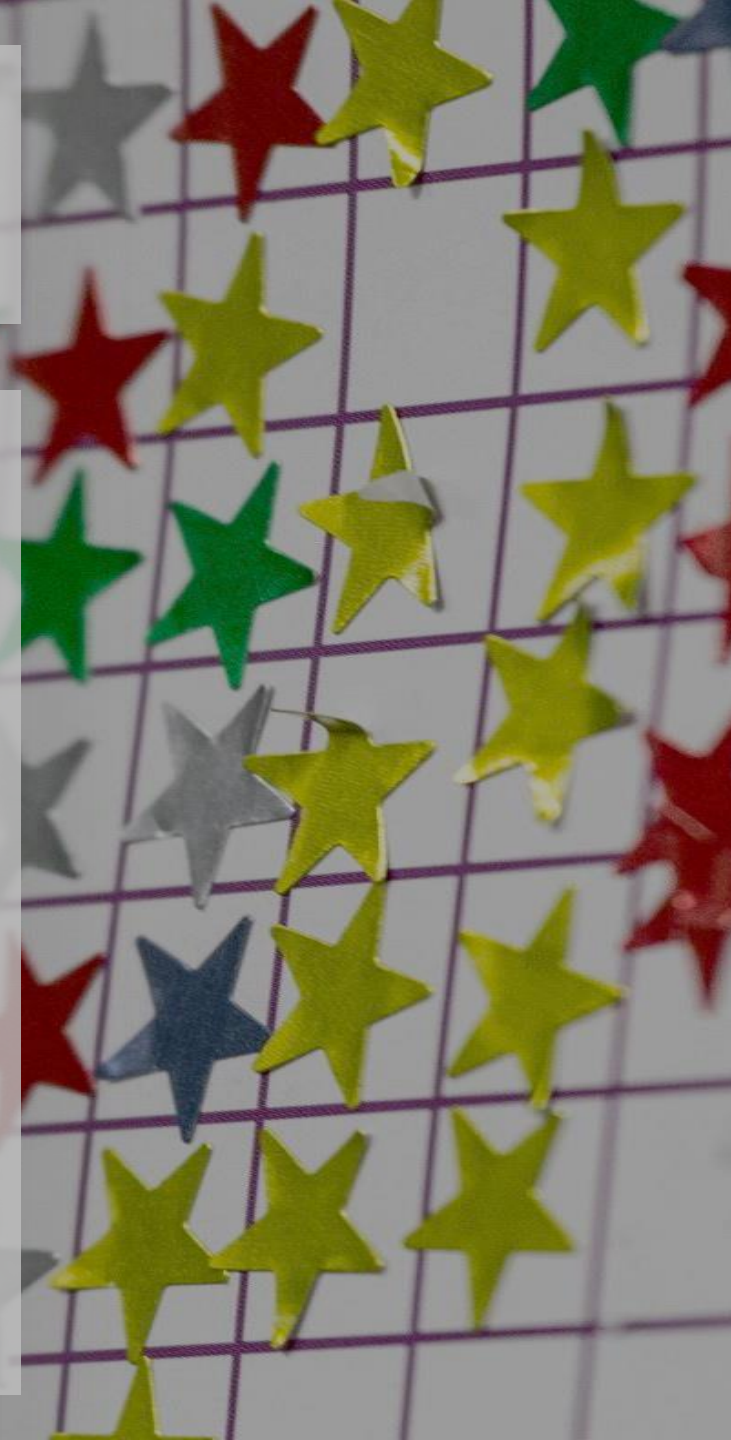
Οι κοινωνικές/συναισθηματικές δεξιότητες πρέπει να αναπτύσσονται πλάι-πλάι με τις ακαδημαϊκές/επαγγελματικές δεξιότητες. Οι εκπαιδευόμενοι πολύ δύσκολα μπορούν να έχουν πραγματικές επιτυχίες στο δεύτερο αν δεν έχουν επιτυχίες στο πρώτο.

Κάτω από τις κατάλληλες συνθήκες και ευκαιρίες τροφής και διέγερσης, όλοι οι άνθρωποι έχουν τη δυνατότητα να μεγαλουργήσουν.

Τα αυθεντικά εκπαιδευτικά προγράμματα και περιβάλλοντα κάνουν τη μάθηση πιο ουσιαστική και διαρκή, και επιτρέπουν στους εκπαιδευομένους να θέτουν ερωτήματα για πραγματικά ζητήματα του κόσμου, διλήμματα και προοπτικές.

Οι εκπαιδευόμενοι μαθαίνουν ο ένας από τον άλλον σε ασφαλή περιβάλλοντα όταν είναι συνδεδεμένοι σε θετικές και προσεγμένες σχέσεις. Η αλληλεπίδραση και η συνεργασία αποτελούν σημαντικό μέρος της μάθησης και ενισχύονται καλύτερα με τη χρήση συμμετοχικών, βιωματικών δραστηριοτήτων.

Η οποιαδήποτε εκπαιδευτική διαδικασία, ανεξαρτήτως της ηλικίας των εκπαιδευομένων, έχει καλύτερα αποτελέσματα όταν είναι ευχάριστη, γιατί οι εκπαιδευόμενοι εμπλέκονται σε αυτή με όρεξη και ενδιαφέρον.

Φιλοσοφία για την Αποτελεσματική Παιδεία

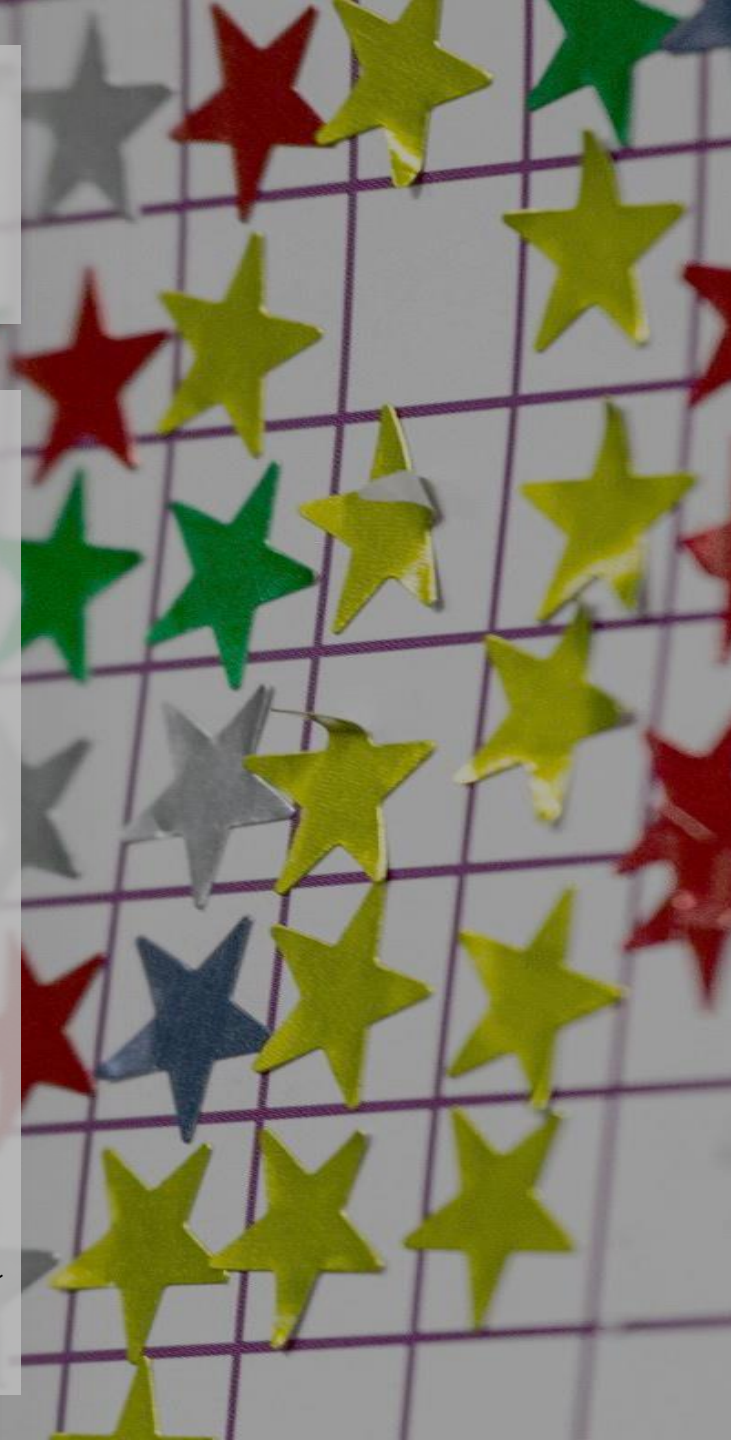
Ο κάθε εκπαιδευόμενος μαθαίνει με διαφορετικό τρόπο και ρυθμό ανάλογα με το εκπαιδευτικό πλαίσιο και τους τρόπους που του/της προσφέρεται το εκπαιδευτικό περιεχόμενο – για παράδειγμα, με οπτικά ερεθίσματα ή/και ηχητικά ερεθίσματα ή/και κινητικές δραστηριότητες ή/και με συζήτηση.

Όσο πιο αληθινή, συμμετοχική, ζωντανή και πραγματική είναι μια εκπαιδευτική συνάντηση, τόσο περισσότερο μαθαίνουν οι άνθρωποι.

Αυτό που οι άνθρωποι διδάσκονται πρέπει να έχει νόημα για αυτούς! Οι άνθρωποι δίνουν την ενέργεια τους και όλες τους τις δυνατότητες σε αυτά που έχουν σημασία για αυτά και τη ζωή τους.

Για να ζήσουμε μια δημιουργική ζωή, μια ζωή με αυτοπεποίθηση, πρέπει να αφήσουμε πίσω το φόβο του να κάνουμε λάθος!

Όλοι οι συμμετέχοντες σε ένα εκπαιδευτικό πρόγραμμα έχουν διαφορετικά σημεία εκκίνησης, διαφορετικά ενδιαφέροντα και θα ακολουθήσουν διαφορετικές διαδρομές μάθησης. Η μάθηση εξατομικεύεται με την παροχή της κατάλληλης πρόκλησης, την εποικοδομητική ανατροφοδότηση και τις ευκαιρίες να αξιοποιηθεί αυτή η ανατροφοδότηση.

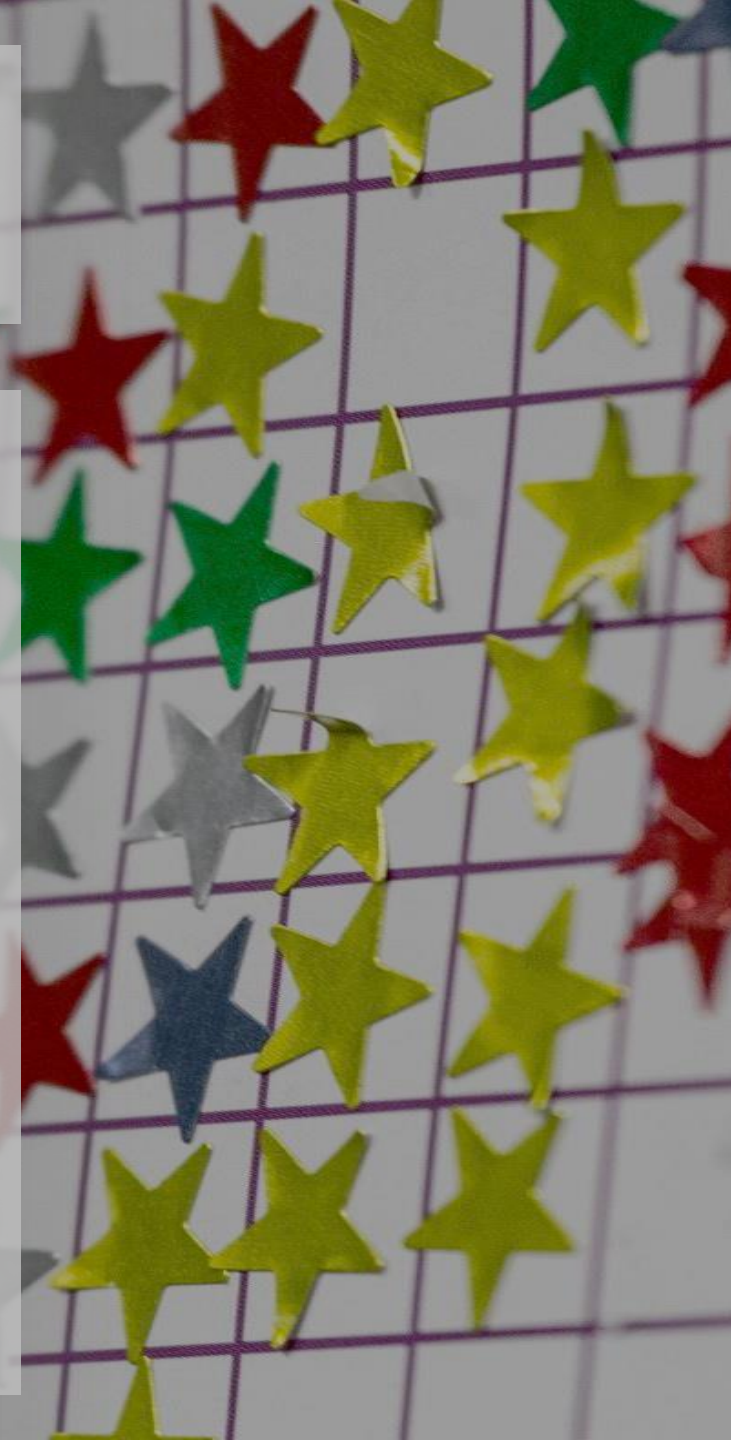

Η μάθηση δεν είναι πάντα άμεση

Ακόμη κι αν συμβεί μια πρώτη αλλαγή (σε σκέψεις, γνώσεις, συμπεριφορές) ως αποτέλεσμα μίας εμπειρίας που είχαμε, πρόκειται για αλλαγή της δυνητικής/μελλοντικής και όχι απαραίτητα της τρέχουσάς επίδοσής μας.

Με άλλα λόγια, μπορεί να μάθουμε κάτι αλλά να μην δώσουμε κανένα σημάδι αυτής της εμπειρίας μέσα στην τρέχουσα συμπεριφορά μας προτού περάσουν μήνες ή χρόνια.

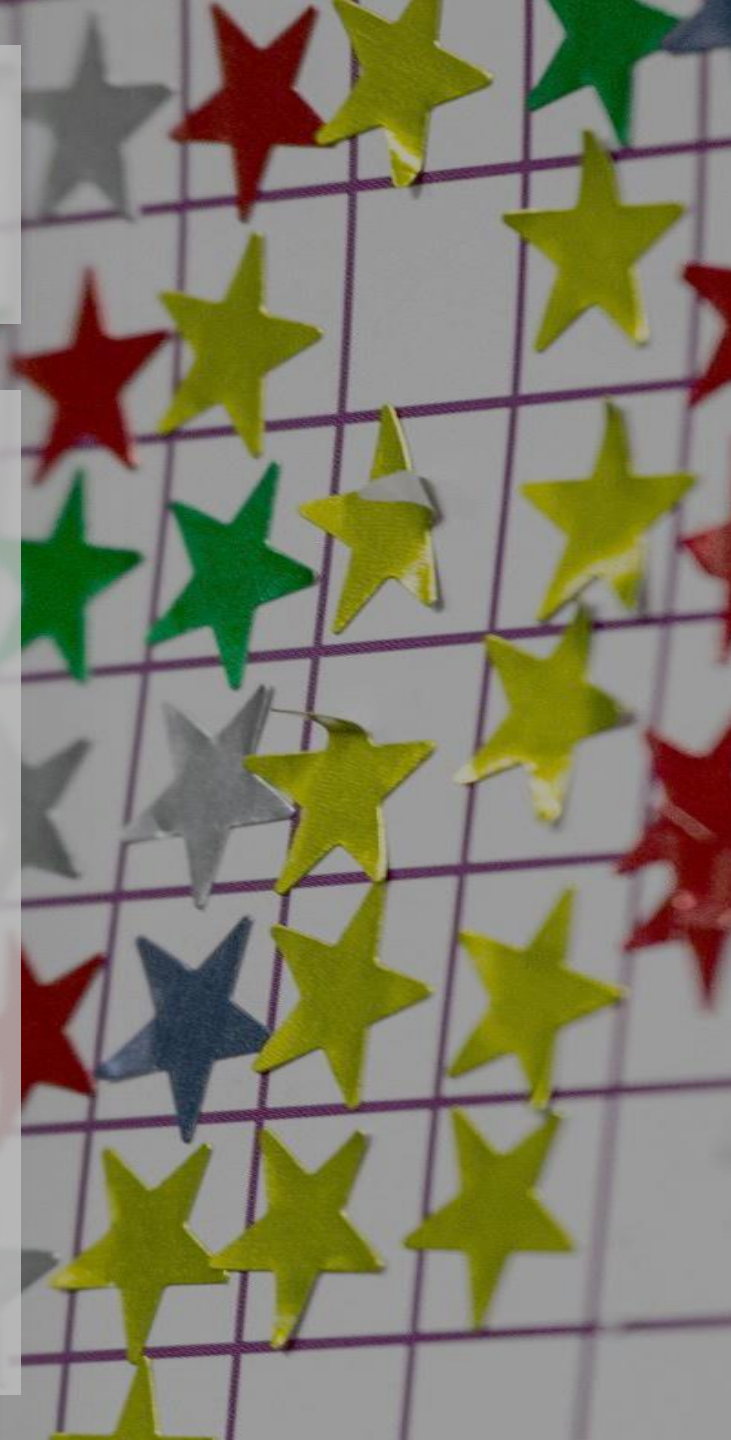
Η μάθηση είναι κατά ένα μέρος προσωπική εμπειρία και δεν πρέπει το σύστημα εκπαίδευσης να οριοθετεί την εμπειρία αυτή επιβάλλοντας περιοριστικά τις δικές του αντιδράσεις στους μαθητές.

Προσωπικές δεξιότητες που δεν μετρούν τα διαγωνίσματα

Δημιουργικότητα
Κριτική σκέψη
Ανθεκτικότητα
Κίνητρα
Επιμονή
Περιέργεια
Διερευνητικότητα
Χιούμορ
Αντοχή
Αξιοπιστία
Ενθουσιασμός
Ενεργή πολιτότητα

Αυτογνωσία
Αυτο-έλεγχος
Ενσυναίσθηση
Ηγετικότητα
Συμπόνια
Κουράγιο
Καλή αισθητική
Θαυμασμός
Ευρηματικότητα
Αυθορητισμός
Ταπεινότητα

Η μάθηση που θα έπρεπε να αξιολογούμε

Ανακάλυψαν οι μαθητές κάτι που τους ήταν άγνωστο;

Μπορούν να εφαρμόσουν τη νέα τους γνώση επανειλημμένα;

Καταλαβαίνουν καλύτερα κάτι από ό,τι προηγουμένως;

Αισθάνονται περισσότερη αυτοπεποίθηση στο να κάνουν κάτι;

Καταλαβαίνουν καλύτερα τον εαυτό τους και γιατί συμπεριφέρονται όπως συμπεριφέρονται;

Βρήκαν ένα ρόλο που τους ταιριάζει;

Μπορούν να καταλάβουν το σκεπτικό και τη θεωρία πίσω από αυτό που έμαθαν;

Μπορούν να πουν μια ιστορία με συνοχή για αυτό που έχουν βιώσει;

Αναγνωρίζουν τι θέλουν να μάθουν στη συνέχεια;

Μπορούν να διδάξουν σε άλλους αυτά που έμαθαν;

Αναγνωρίζουν τις πολλαπλές δεξιότητες που έχουν;

Μπορούν να συνεργαστούν με άλλους και να προσαρμόσουν τη συμπεριφορά τους;

Εντοπίζουν το νόημα των εμπειριών τους στο σχολείο για τους ίδιους και τη ζωή τους;

Η ανατροφοδότηση ως το καλύτερο δώρο

Η εποικοδομητική ανατροφοδότηση (**constructive feedback**) είναι τέχνη για αυτόν/αυτήν που τη δίνει και δώρο για αυτόν/αυτήν που τη λαμβάνει... νοούμενου ότι είναι έτοιμος/έτοιμη να τη δεχθεί!

Όταν δίδεται δημοσίως – και όχι κατ' ιδίαν – για να διορθωθεί ο/η μαθητής/τρια, τότε είναι ντροπιαστική. Δημοσίως πρέπει να δίδεται μόνο όταν είναι θετική.

Όπως και το καλύτερο «σάντουιτς», περιλαμβάνει:

- 1. Ψωμί:** Αυτά που δουλεύουν, εμφανείς δεξιότητες του ατόμου
- 2. Γέμιση:** Αυτά που χρήζουν βελτίωσης
- 3. Ψωμί:** Επιπρόσθετα πράγματα που δουλεύουν, δεξιότητες

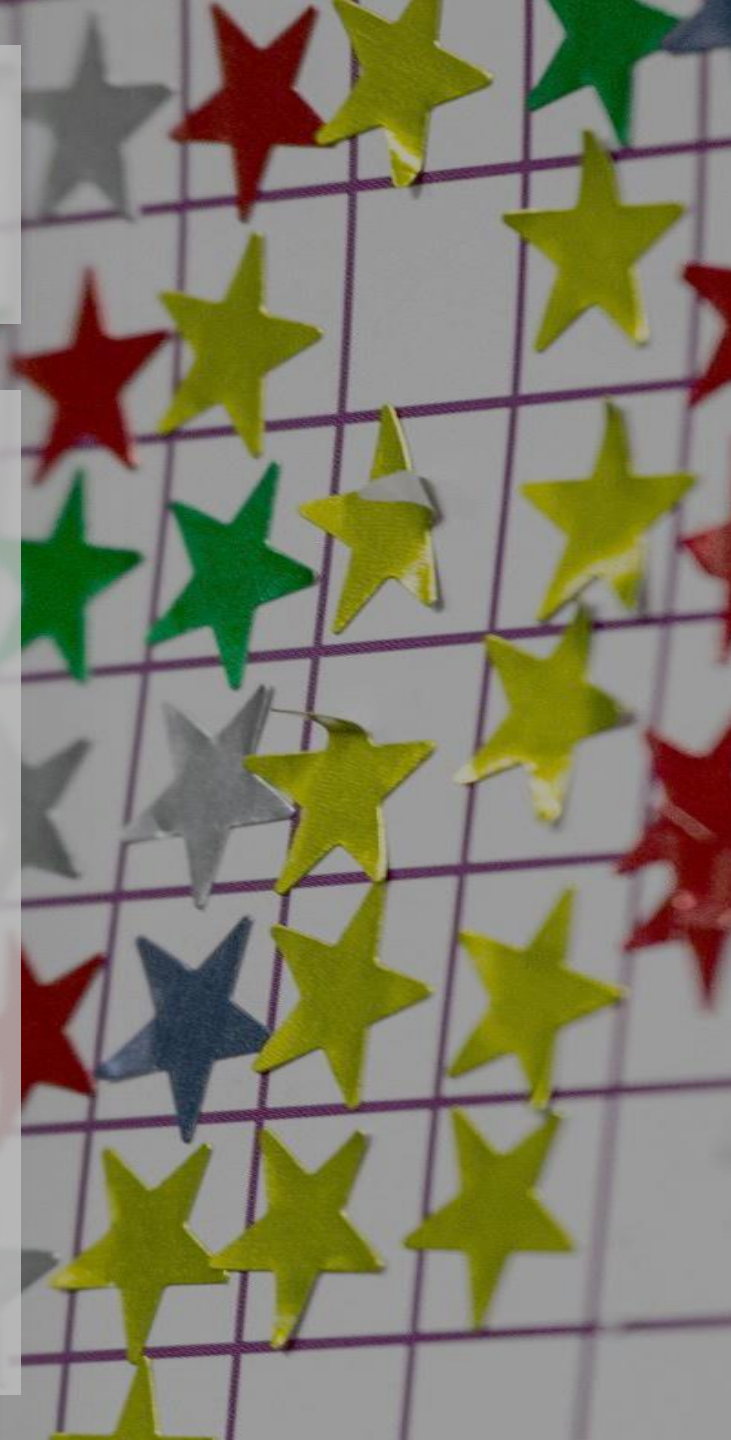
Το παράθυρο Johari

Το παράθυρο *Johari*

Εργαλείο που χρησιμοποιείται για την κατανόηση του εαυτού μας και των διαπροσωπικών μας σχέσεων.

Στόχος είναι να βοηθήσει τους ανθρώπους να επεκτείνουν το Δημόσιο Εαυτό, μικραίνοντας τον Τυφλό και τον Ιδιωτικό Εαυτό (νοουμένου ότι υπάρχει εμπιστοσύνη και προστασία των ευαίσθητων προσωπικών δεδομένων), επιτρέποντας την ανατροφοδότηση και την όσο το δυνατό καλύτερη και αποτελεσματικότερη επικοινωνία με τους άλλους ανθρώπους.

Το παράθυρο *Johari*

Δημόσιος Εαυτός

Σκέψεις, συναισθήματα, εμπειρίες, προβλήματα μας που μοιραζόμαστε με τους άλλους – για να ταιριάζουμε ή για να μας δώσουν προσοχή

Τυφλός Εαυτός

Χαρακτηριστικά μας που οι άλλοι αντιλαμβάνονται αλλά εμείς αγνοούμε - τα μαθαίνουμε όταν μας μιλήσουν ειλικρινά οι άλλοι για το τι βλέπουν σε εμάς

Ιδιωτικός Εαυτός

Συναισθήματα, φόβοι, ευαισθησίες που κρατάμε προσωπικά – τα μοιραζόμαστε με τους άλλους μόνο όταν νιώσουμε εμπιστοσύνη

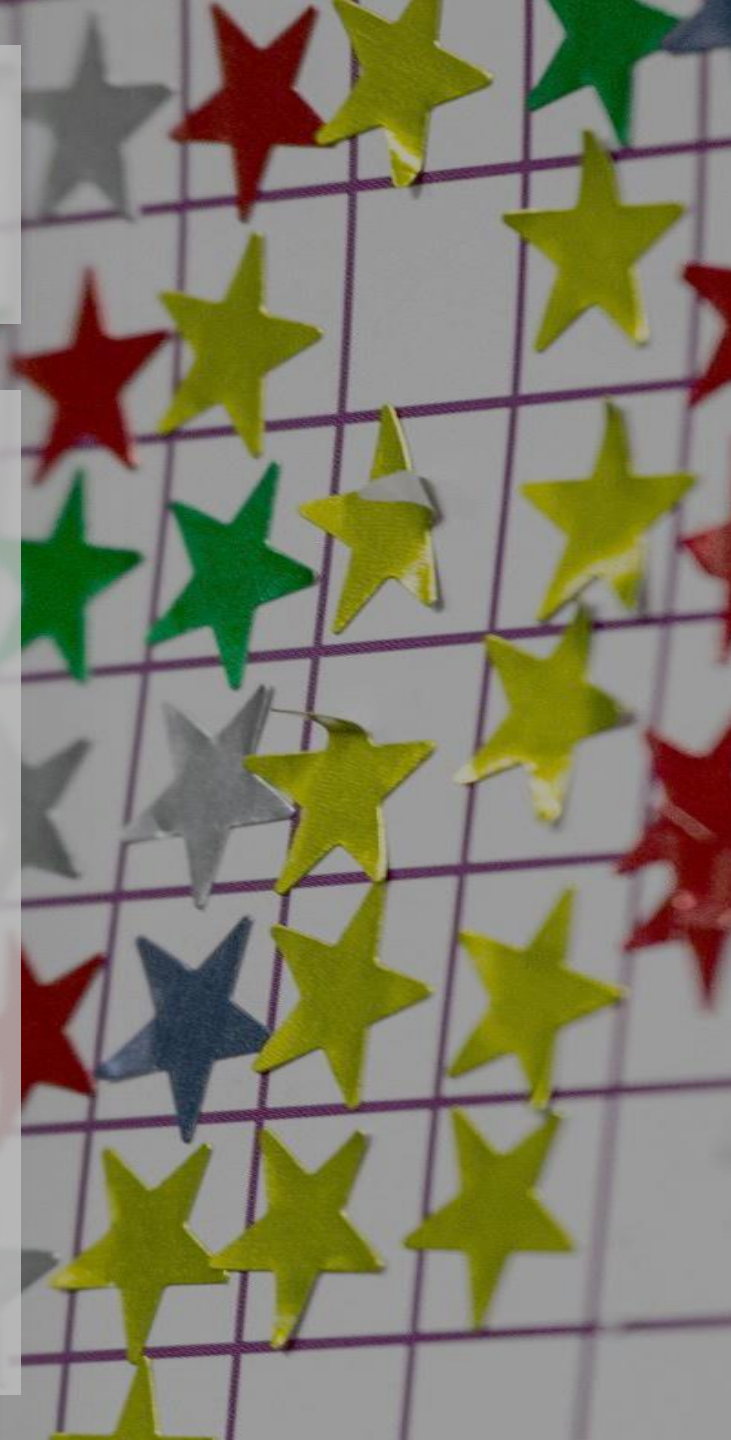
Άγνωστος Εαυτός

Συναισθήματα και εμπειρίες που είναι απωθημένα ή θαμμένα στο υποσυνείδητο, δεν τα γνωρίζουμε ούτε εμείς ούτε οι άλλοι

Ζητήματα που επηρεάζουν την εμπλοκή και την αξιολόγηση

Πηγές άγχους για τους μαθητές: Μια από τις ισχυρότερες πηγές άγχους για τους μαθητές είναι ο φόβος της αποτυχίας (π.χ. στα διαγωνίσματα όπου κρίνονται πολλά ή σε τάξεις όπου εκφράζεται η απόρριψη του εκπαιδευτικού, ή η γελοιοποίηση από τους συμμαθητές). Κάποιοι μαθητές αγχώνονται λόγω της ιδιοσυγκρασίας τους και άλλοι από εξωσχολικές πιέσεις (π.χ. προσδοκίες των γονέων). Όταν οι πιέσεις γίνονται αφόρητες, οι μαθητές καταφεύγουν σε αντιγραφές, αδικαιολόγητες απουσίες, ψεύτικες αρρώστιες και άλλες δικαιολογίες για να αποφύγουν τις συνέπειες της αποτυχίας.

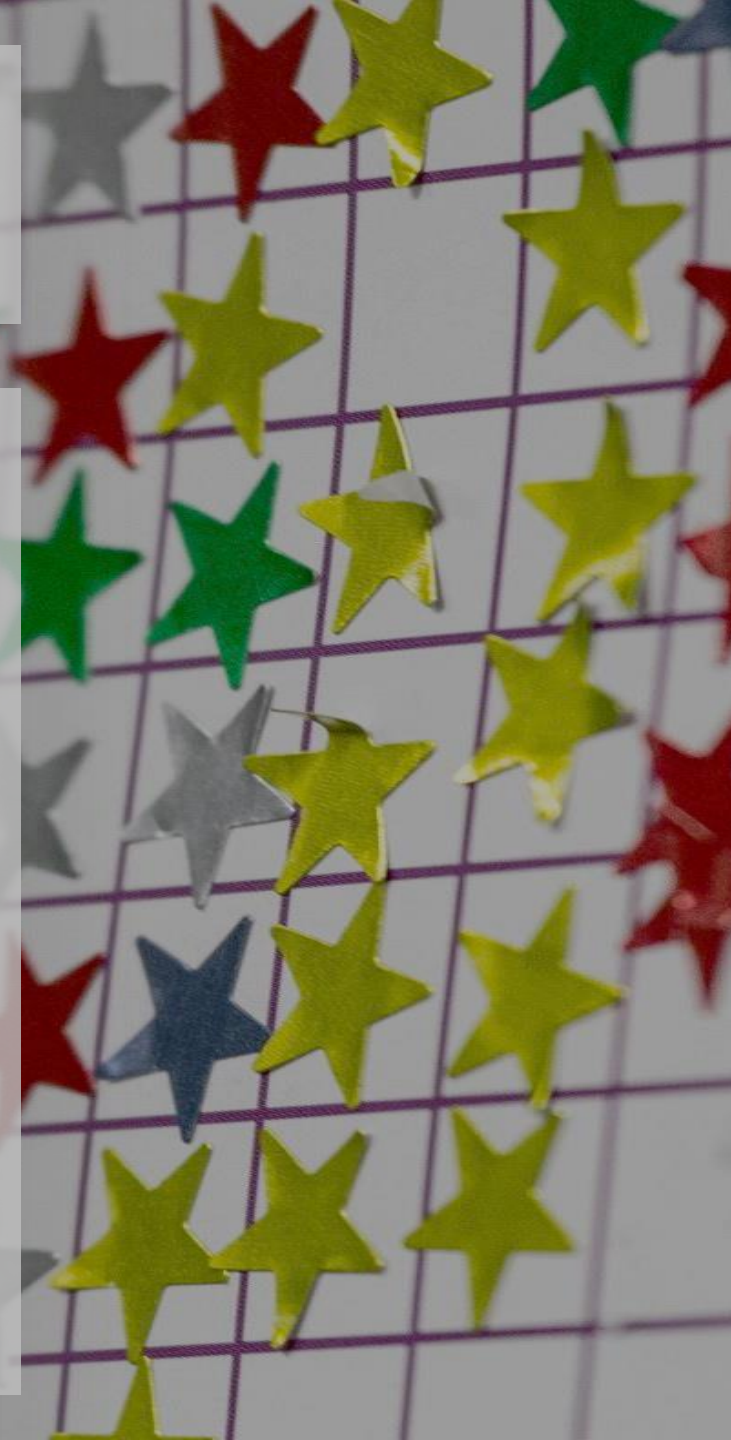
Κίνητρα: Είναι δύσκολο να υπάρξει μάθηση για τον οποιοδήποτε άνθρωπο όταν απουσιάζουν τα επαρκή κίνητρα. Τα πράγματα που μας ενδιαφέρουν είναι αυτά που μας διασκεδάζουν ή μας απομακρύνουν από δυσάρεστες σκέψεις ή μας βοηθούν να αντιμετωπίσουμε πιο αποτελεσματικά τις καταστάσεις και τα άτομα που συναντούμε στην καθημερινή μας ζωή. Μεγαλώνοντας, αυτά που μας ενδιαφέρουν μας βοηθούν να αποκτήσουμε μια συνεκτική και στέρεη φιλοσοφία ζωής. Εξωγενή κίνητρα είναι οι βαθμοί, ελέγχοι, δοκιμασίες, διαγωνισμοί, επιδοκιμασία των εκπαιδευτικών. Η επιτυχία βοηθά την ενίσχυση του κύρους του μαθητή στα δικά του μάτια, στα μάτια των άλλων εκπαιδευτικών, στα μάτια των άλλων μαθητών και στα μάτια των γονιών.

Ζητήματα που επηρεάζουν την εμπλοκή και την αξιολόγηση

Ψηλή ή χαμηλή αυτοεκτίμηση: Μαθητές με ψηλή αυτοεκτίμηση βάζουν ψηλότερους στόχους, χρειάζονται λιγότερο την επιδοκimasία των γύρω τους, απογοητεύονται λιγότερο από την αποτυχία και έχουν μια πιο ρεαλιστική εικόνα των ικανοτήτων τους. Συχνά έχουν προσοχή, ενθάρρυνση, στοργή, σταθερότητα, δημοκρατική συμπεριφορά από τους γονείς, που τους κάνει να νιώθουν σεβαστοί, σημαντικοί και υπεύθυνα μέλη της οικογένειας, και από τους εκπαιδευτικούς που τους δίνουν ευκαιρίες για επιτυχία, ενθαρρύνοντάς τους αντί να τους επικρίνουν σε περίπτωση αποτυχίας και εκδηλώνοντας εμπιστοσύνη στις ικανότητές τους.

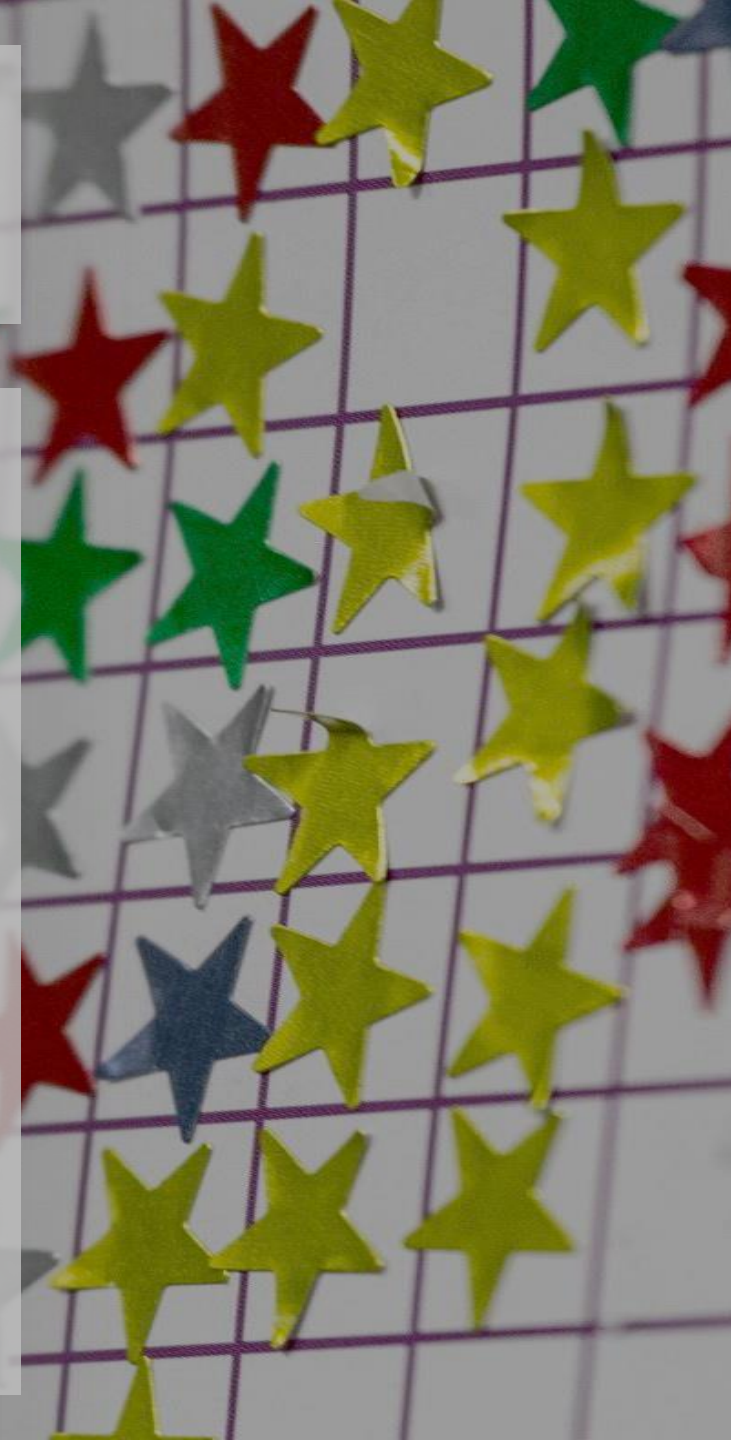
Αντί για επιτυχία, ορισμένοι μαθητές συναντούν μόνο αποτυχίες, ειδικά εκεί όπου τα ταλέντα τους δεν υπολογίζονται στο σχολείο. Αυτό προκαλεί είτε χαμηλή αυτοεκτίμηση είτε απόρριψη του σχολείου ως «βαρετού» ή «ανόητου» (αμυντική προσπάθεια του μαθητή να πείσει ότι «θα το έκανα, αν άξιζε τον κόπο»). Ο χρυσός κανόνας είναι να προσφέρουμε ευκαιρίες για επιτυχία σε οποιοδήποτε επίπεδο, ακόμη και σε πολύ χαμηλό. Μέσα από την εμπειρία της πραγματικής επιτυχίας θα μπορέσουν οι μαθητές να κτίσουν μια νέα εικόνα τους και θα ενθαρρυνθούν να βάλουν ψηλότερους στόχους.

Ζητήματα που επηρεάζουν την εμπλοκή και την αξιολόγηση

Σχέση της εκπαίδευσης με την πραγματικότητα: Σε μεγάλο βαθμό, η δημόσια εκπαίδευση στερείται τη σχέση με την καθημερινότητα. Πολλά από τα πράγματα που διδάσκει σχετίζονται με πιθανά μελλοντικά καθήκοντα του μαθητή παρά για τρέχοντες καταστάσεις ή είναι μόνο υποχρεώσεις που οι μαθητές συναντούν μόνο στο σχολείο. Το καλύτερο είναι να ξεκινούμε από τις περιέργειες των μαθητών, τις φιλοδοξίες τους, τα ενδιαφέροντά τους, τα προβλήματά τους και να προσπαθούμε να τα συνδέουμε με το αντικείμενο της σχολικής μελέτης και πώς το σχολείο τα βοηθά να ζήσουν μια πιο ικανοποιητική ζωή στο τώρα (καλώς αν και στο μέλλον).

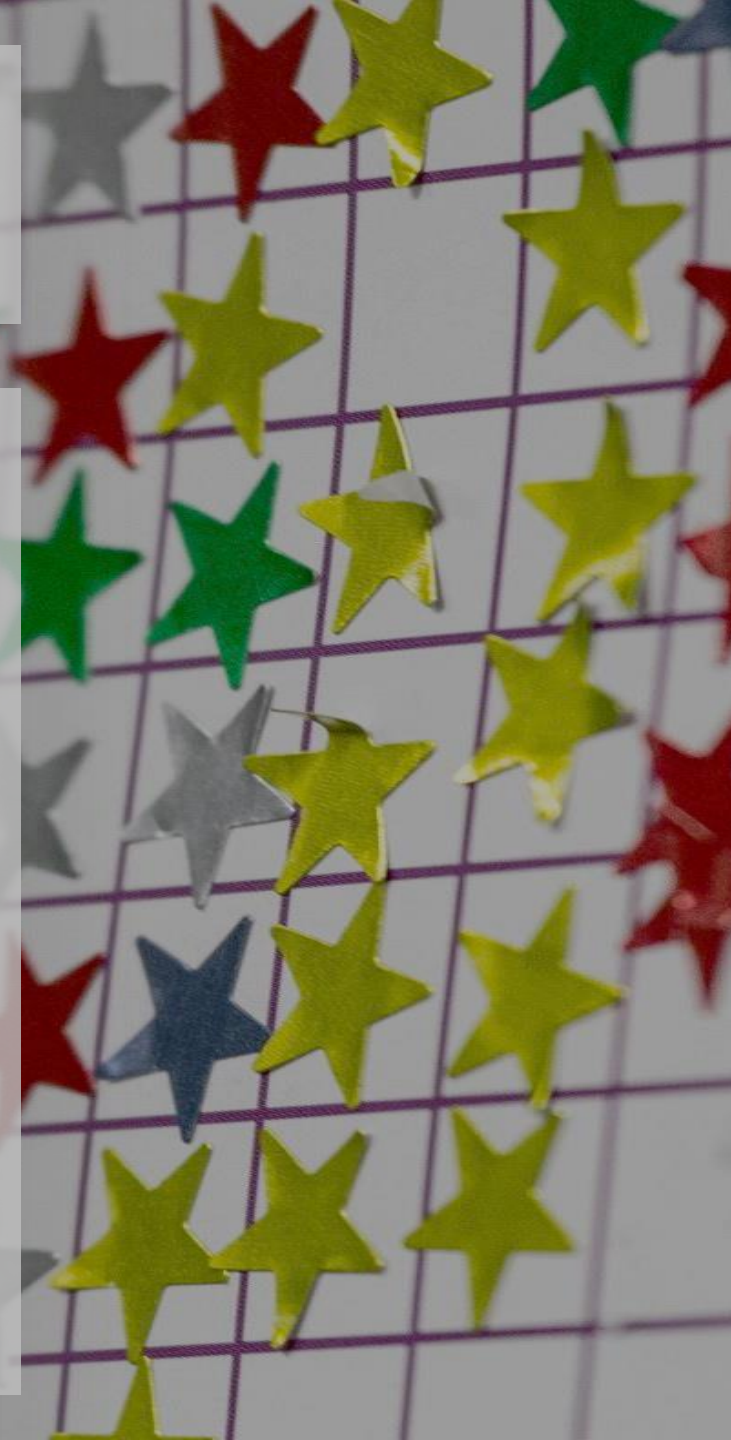
Όσο μεγαλύτερη είναι η απόσταση από την προσπάθεια και το αποτέλεσμα, τόσο μικρότερη είναι η αποτελεσματικότητα της εκπαίδευσης και τόσο μεγαλύτερη η πιθανότητα οι μαθητές να χάσουν το ενδιαφέρον τους για την προσπάθεια και την επιτυχία της.

Ζητήματα που επηρεάζουν την εμπλοκή και την αξιολόγηση

Ψυχολογικοί/προσωπικοί/περιβαλλοντικοί/οικογενειακοί λόγοι: Είναι σημαντικό για τα παιδιά που δυσκολεύονται να αποδώσουν για τέτοιους λόγους, να τους δοθεί το μήνυμα ότι το σχολείο τα λογαριάζει και είναι εκεί για να τα βοηθήσει και όχι να τους κάνει τη ζωή ακόμα πιο δύσκολη. Τα παιδιά που αισθάνονται ότι βρίσκονται σε σύγκρουση με το σπίτι και το σχολείο έχουν τη μεγαλύτερη πιθανότητα να προσχωρήσουν γρήγορα στην κατηγορία των απροσάρμοστων και να παρουσιάσουν πέραν από τις δυσκολίες στην επίδοσή τους και ακραία συμπεριφορά.

Εάν ο μαθητής δεν ανταποκρίνεται στη βοήθεια που του παρέχεται, τότε θα πρέπει να αναρωτηθούμε εάν αυτή η βοήθεια είναι κατάλληλη, αν οι αιτιολογικοί παράγοντες αναγνωρίστηκαν σωστά, εάν ο μαθητής βλέπει τη βοήθεια όπως ο εκπαιδευτικός (π.χ. ο μαθητής μπορεί να θεωρεί την επιπλέον εργασία που του δόθηκε ως τιμωρία και όχι ως βοήθεια, ίσως γιατί δεν του εξηγήθηκαν σωστά οι λόγοι ή του ανατέθηκε με δυσάρεστο τρόπο) και εάν οι υπόλοιποι μαθητές παίζουν εποικοδομητικό ρόλο.

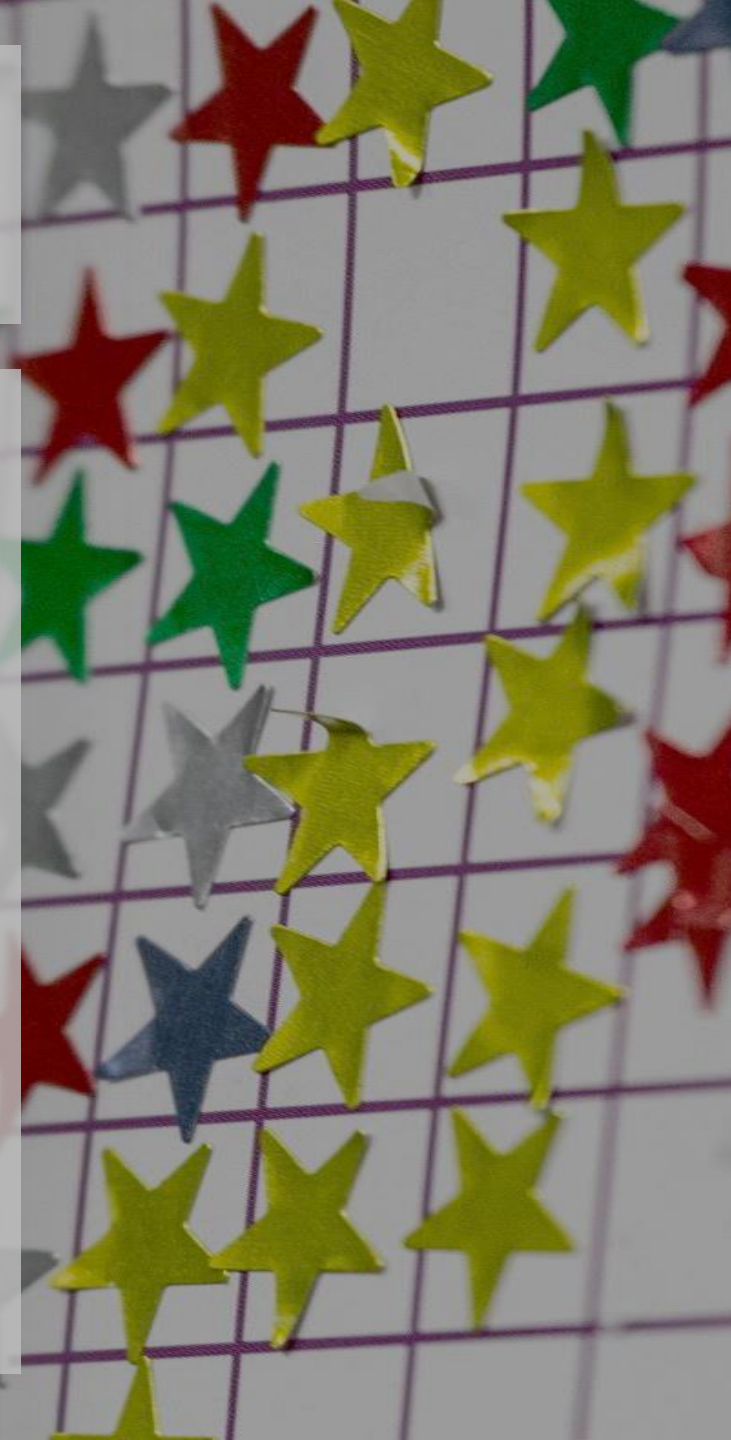
Αναστοχαστικά ερωτήματα για τους εκπαιδευτικούς

Πώς συνδέω τη σχολική εργασία με τα ενδιαφέροντα των παιδιών;

Ποιες διανοητικές προκλήσεις θέτω στους μαθητές και πώς τους παρακινώ να σκεφτούν ένα θέμα από μόνοι τους, στοχαστικά, ώστε να καταλαβαίνουν τη σημασία αυτών που κάνουμε, να αποκτήσουν μεταγνωστικές δεξιότητες και να μην αναπαράγουν μόνο αυτό που τους παρουσίασα;

Ποια είναι η στάση μου απέναντι στο λάθος; Εμπνέω φόβο στα παιδιά απέναντι στο λάθος ή θεωρώ τα λάθη αναπόσπαστο μέρος της μάθησης; Τι επιτρέπω να βιώσουν οι μαθητές ως μέρος της διαδικασίας εξέλιξής τους;

Πόσο έτοιμος/έτοιμη αισθάνομαι ώστε να δεσμευτώ προς τους μαθητές ότι οι συναντήσεις μας θα είναι όσο πιο ενδιαφέρουσες, συμμετοχικές, αυθεντικές, ζωντανές και απορροφητικές γίνεται;

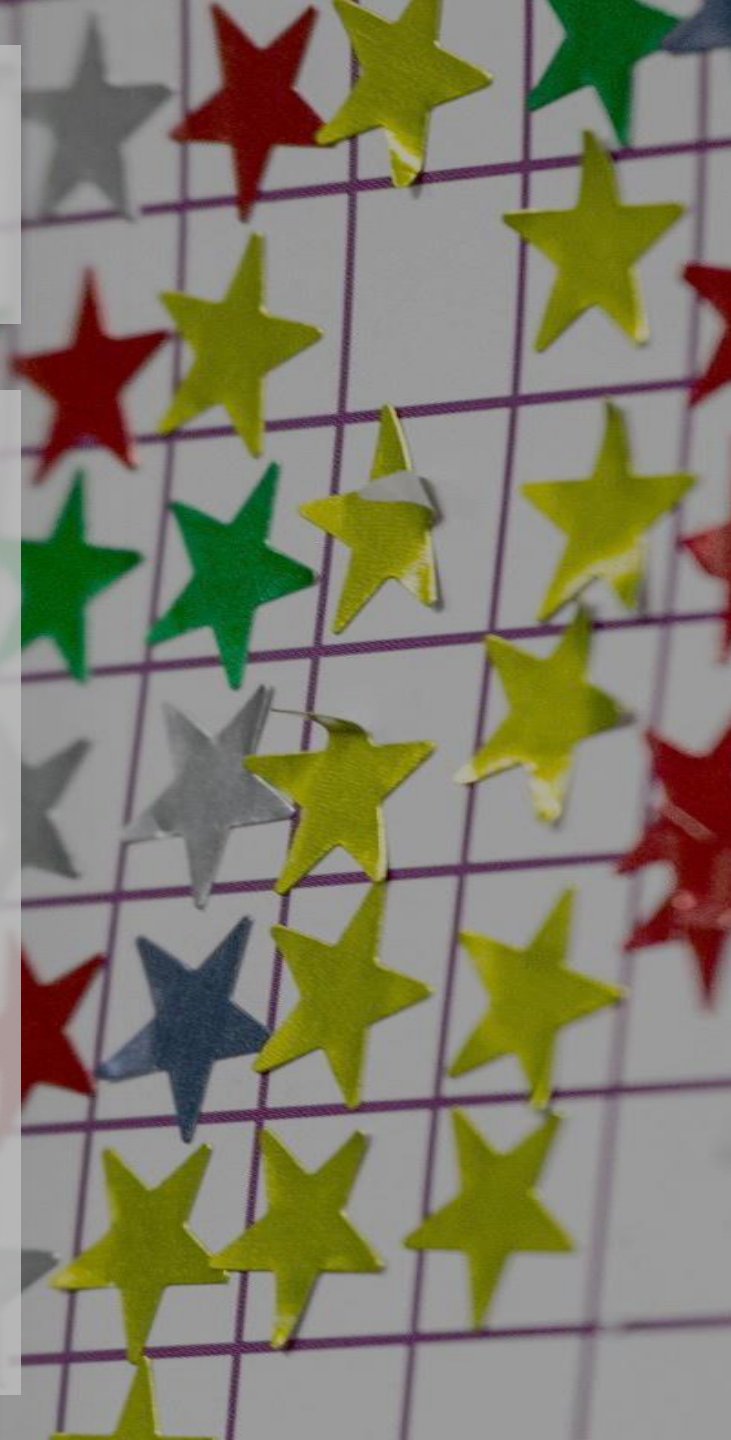
Αναστοχαστικά ερωτήματα για τους εκπαιδευτικούς

Ποια θεωρώ ότι είναι τα «εμπόδια» στο να μπορέσω να δουλέψω με εναλλακτικές μεθόδους; Ποια από αυτά τα εμπόδια τα βάζω εγώ; Ποια θεωρώ ότι τα βάζουν άλλοι; Πώς θα μπορούσα να τα υπερπηδήσω;

Πώς βοηθώ τους μαθητές να αναστοχάζονται πάνω στο περιεχόμενο και τις διαδικασίες που χρησιμοποιούμε στις συναντήσεις μας, ώστε να βγάζουν νόημα;

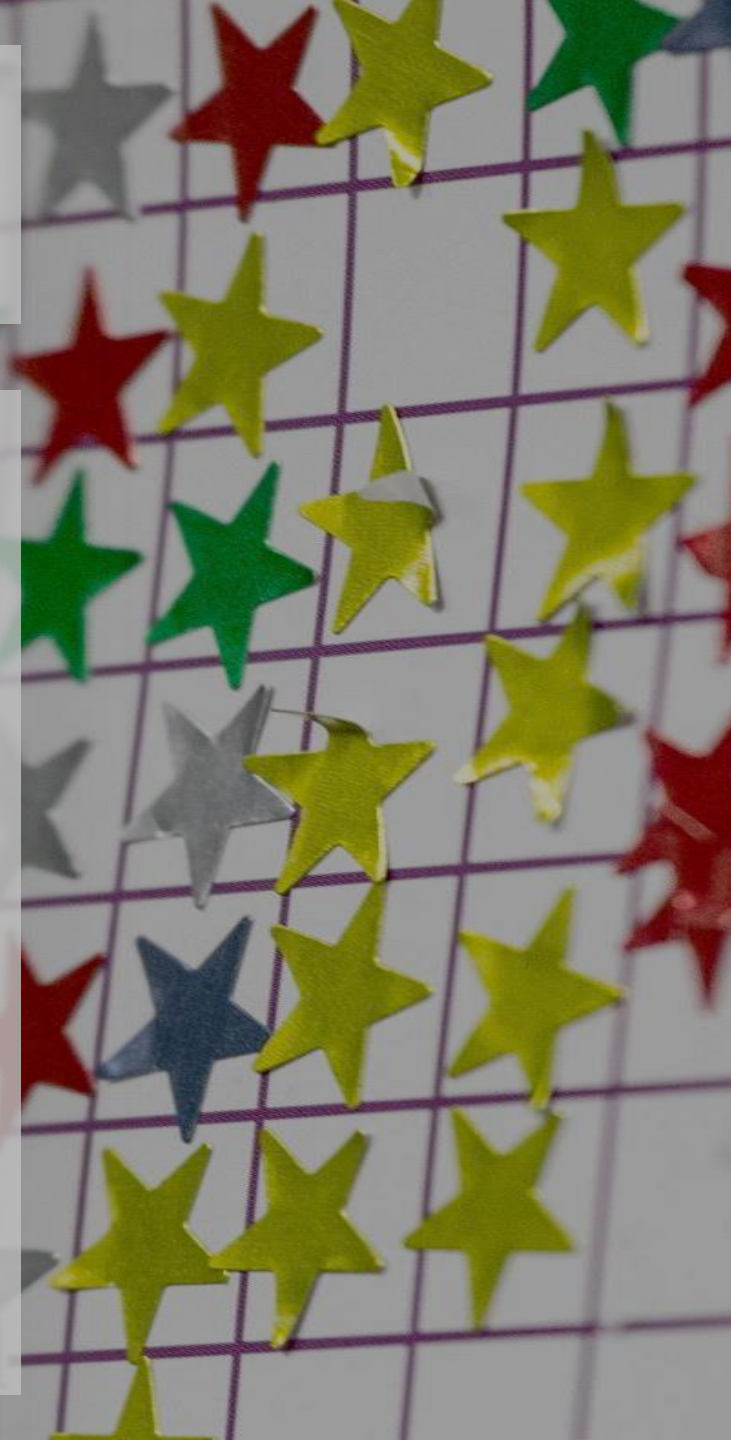
Ποιες ενεργητικές μεθόδους εκπαίδευσης χρησιμοποιώ συνήθως για να διεγείρω το ενδιαφέρον των μαθητών και να τους βοηθήσω να δουν ότι αξίζει να ασχοληθούν;

Με ποιους τρόπους βοηθώ τους μαθητές μου να αναστοχάζονται και να μου δίνουν ανατροφοδότηση για το περιεχόμενο του μαθήματος και τις εκπαιδευτικές μεθόδους που χρησιμοποιώ;

Εργαλεία για την αξιολόγηση των μαθητών

Η αξιολόγηση των μαθητών πρέπει να περιλαμβάνει εργαλεία με τα οποία να μπορούν να αυτοπαρουσιάζονται, να αντιλαμβάνονται τον προσωπικό τρόπο μάθησής τους (π.χ. Ποια είναι τα ενδιαφέροντά μου; Τι μου αρέσει, τι δε μου αρέσει να κάνω; Πώς εργάζομαι συνήθως για να ολοκληρώσω μία εργασία; Πώς μου αρέσει καλύτερα να μαθαίνω;), να γνωρίζουν τα χαρίσματα και τις αδυναμίες τους (μεταγνώση/αυτογνωσία) και να μπορούν να θέτουν προσωπικούς στόχους και να αυτορυθμίζονται.

Το ερωτηματολόγιο αυτό (διαφορετικό για Δημοτική και Μέση Εκπαίδευση) αξιολογεί κάποιες από τις γνώσεις και δεξιότητες που πιθανό να έχουν οι μαθητές και οι οποίες αποκτήθηκαν με άτυπες, μη-τυπικές ή τυπικές μεθόδους μάθησης.

Οι μαθητές έχουν – όσο ζουν – την επιλογή να επιδιώξουν να αναπτύξουν τις γνώσεις τους σε οποιοδήποτε από αυτά τα θέματα, φτάνει να ξέρουν πώς να εντοπίζουν αξιόπιστες πηγές βοήθειας (εκεί όπου χρειάζονται βοήθεια).

Για αυτό σε **2** από τις **4** στήλες χρησιμοποιείται η λέξη «ακόμη», καθώς η διάβιου μάθηση διαρκεί όλη μας τη ζωή.

Το ερωτηματολόγιο περιλαμβάνει χώρο για να προσθέσουν οι μαθητές και άλλες δεξιότητες που έχουν ή που θα ήθελαν να αναπτύξουν.

ΟΙ ΓΝΩΣΕΙΣ ΚΑΙ ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ ΜΟΥ

Βάλε V στη στήλη που ισχύει τώρα για κάθε γνώση/δεξιότητα σου! Συμπλήρωσε στο «Άλλο:» γνώσεις/δεξιότητες σου που δεν αναφέρονται.

1 = Δεν έχω μάθει ακόμη
2 = Ξέρω σε κάποιο βαθμό (όχι πολύ καλά ακόμη)
3 = Ξέρω πολύ καλά
4 = Ξέρω άριστα

ΟΝΟΜΑ ΜΑΘΗΤΗ/ΤΡΙΑΣ:

	1	2	3	4
Να διαβάζω – να μιλώ – να γράφω στα Ελληνικά				
Να διαβάζω – να μιλώ – να γράφω σε άλλες γλώσσες				
Να παίζω κάποιο μουσικό όργανο				
Να χορεύω				
Να γράφω ποιήματα και στίχους				
Να ζωγραφίζω				
Να κάνω γκραφίτι				
Να ταξιδεύω εκτός Κύπρου				
Να αγαπώ τους άλλους και να τους δείχνω ότι γνιιάζομαι για αυτούς				
Να τραγουδώ				
Να χειρίζομαι τα χρήματα μου για να μην τα σπαταλώ αμέσως				
Να φροντίζω την υγεία του σώματος μου				
Να ασχολούμαι με κάποιο άθλημα				
Να ασχολούμαι με πολεμικές τέχνες				
Να συμπεριφέρομαι με ευγένεια στους γύρω μου				
Να διαχειρίζομαι παραγωγικά το χρόνο μου				
Να συνεργάζομαι με τους άλλους σε μια ομάδα				
Να ακολουθώ τις οδηγίες ενός προπονητή				
Να βγάζω ποιοτικές φωτογραφίες (με φωτογραφική μηχανή)				
Να χειρίζομαι ένα ηλεκτρονικό υπολογιστή				
Να οδηγώ ποδήλατο				
Να αγαπώ, να σέβομαι και να προστατεύω τη φύση				
Να φτιάχνω φαγητό για μένα και για άλλους				
Να φτιάχνω ή να επιδιορθώνω πράγματα με τα χέρια μου				
Να κολυμπώ				
Να φτιάχνω βιντεάκια και ταινίες				
Να κάνω σκοποβολή				
Να κάνω αναρρίχηση (σε τοίχο ή βράχους)				
Να κάνω ορειβασία (πεζοπορία στο βουνό)				
Να παίζω σκάκι				
Να παίζω ηλεκτρονικά παιχνίδια				
Να παίζω τάβλι				

Επιμέλεια: Χάρης Χαλαράμπος (ψυχολόγος, Εκπαιδευτρια)

Τα ερωτηματολόγια αυτά καταγράφουν την άποψη (αξιολόγηση) των μαθητών για συγκεκριμένα μαθήματα που παρακολουθούν και την προσέγγιση των Εκπαιδευτικών προς αυτούς. Καταγράφουν επίσης το βαθμό ικανοποίησης των μαθητών από το πρόγραμμα και τις ευκαιρίες που τους παρέχονται στο σχολείο. Η καταγραφή της άποψης των μαθητών αποσκοπεί στο να βελτιωθούν οι πρακτικές του σχολείου όπως και οι αξιολογητικές ικανότητες των μαθητών.

ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΤΟΥ ΣΧΟΛΙΚΟΥ Γ

ΣΧΟΛΕΙΟ: _____

Αγαπητοί/ές μαθητές/τριες,
το ερωτηματολόγιο αυτό δημιουργήθηκε με στόχο να δώσετε γραπτώς
προγράμματος που προσφέρεται στο σχολείο μας και για να προτείνετε
ανώνυμο. Παρακαλείστε όπως το απαντήσετε με σοβαρότητα και ειλικρίνεια.

Από το 1 μέχρι το 10 (1 = χαμηλότερος βαθμός και 10 = ψηλότερος)

A	Σας δίνει ευκαιρίες για να έχετε επιτυχίες ακόμα και στα θέματα
B	Χρησιμοποιεί διάφορους τρόπους διδασκαλίας (π.χ. κείμενα
Γ	Σας ενθαρρύνει να αναπτύξετε τις δεξιότητες και τα ταλέντα
Δ	Σας δίνει την ευκαιρία για καλές σχέσεις με τους καθηγητές
Ε	Σας δίνει την ελευθερία και τις ευκαιρίες να εκφράσετε τις
Ζ	Διασφαλίζει τη δημοκρατία και τον σεβασμό των ανδρώ
Η	Εφαρμόζει διδακτική ύλη που είναι προσαρμοσμένη σ
Θ	Επιτρέπει χρόνο για την ανάπτυξη των κοινωνικών σ
Ι	Θεωρεί τον κάθε μαθητή και μαθήτρια σημαντικό
Κ	Διαθέτει καθηγητές με αγάπη για τη δουλειά τους κ

Αν θέλετε να δώσετε κάποιες εξηγήσεις για τους β

.....

.....

Από το 1 μέχρι το 10, πόσο ευχαριστιέστε τον/την

Μάθημα	Βαθμός	Μ
Θέατρο		Γ
Φιλολογικά		Ε
Σχεδιασμός & Τεχνολογία		
Πληροφορική		
Φυσική Αγωγή		
Οικιακή Οικονομία		

Αν θέλετε να δώσετε κάποιες εξηγή

.....

.....

Ποιο/α μάθημα/τα θα θέλατε να

Από το 1 μέχρι το 10, πόσο ευ

Τους κανόνες του σχολείου
Τους χώρους που διαθέτει τ

Παρακαλείστε όπως δώ

.....

.....

ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

ΣΧΟΛΕΙΟ: _____

ΧΡΟΝΙΑ: _____

Αγαπητοί/ές μαθητές/τριες,
το ερωτηματολόγιο αυτό δημιουργήθηκε με στόχο να δώσετε γραπτώς τις απόψεις
και για να προτείνετε ιδέες για βελτίω
είναι ανώνυμο. Παρακαλείστε όπως το απαντήσετε με σοβαρότητα και ειλικρίνεια.

Από το 1 μέχρι το 10 (1 = χαμηλότερος βαθμός και 10 = ψηλότερος)

A	Σας δίνει ευκαιρίες για να έχετε επιτυχίες ακόμα και εκεί όπου έχετε αδυναμίες
B	Χρησιμοποιεί διάφορους τρόπους διδασκαλίας (π.χ. κείμενα, συζητήσεις, ασκήσεις, αξιοποίηση
Γ	Σας ενθαρρύνει να δώσετε τον καλύτερο σας εαυτό στο μάθημα
Δ	Σας δίνει την ευκαιρία για διάλογο εκτός τάξης
Ε	Σας δίνει την ελευθερία και τις ευκαιρίες να εκφράσετε τις απόψεις και τις ερωτήσεις σας μέσα σ
Ζ	Σέβεται όλους τους μαθητές της τάξης, χωρίς διακρίσεις
Η	Προσαρμόζει τη διδακτική ύλη στις ανάγκες σας ώστε να την καταλαβαίνετε καλύτερα
Θ	Κάνει το μάθημα ευχάριστο και σας κινητοποιεί να συμμετέχετε με ζωντάνια
Ι	Θεωρεί τον κάθε μαθητή σημαντικό
Κ	Δείχνει αγάπη για τη δουλειά του/της και για τους μαθητές

Αν θέλετε να δώσετε κάποιες εξηγήσεις για τους βαθμούς που δώσατε πιο πάνω, μπορείτε να τις γρ

.....

.....

Με ποιους τρόπους βλέπετε ότι αυτό το μάθημα έχει νόημα για την καθημερινή σας ζωή και συνδέεται με

συμβαίνουν έξω από το σχολείο;

.....

.....

Για ποια πράγματα πιστεύετε θα θυμάστε αυτό τον/την καθηγητή/τρια στο μέλλον;

.....

.....

Παρακαλείστε όπως δώσατε τις ιδέες σας για το πώς θα μπορούσε το μάθημα αυτό να γίνει καλύτερο;

.....

.....

Ετοιμάστηκε από: Χάρης Χαράλαμπος (ψυχολόγος, Εκπαιδευτρια) [www.withcharis.com]

Τα έντυπα συμπληρώνονται από Εκπαιδευτικούς ή συμμαθητές με βάση πληροφορίες που δίνουν οι αξιολογούμενοι μαθητές για την εργασία που έκαναν.

ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ ΚΑΙ ΙΚΑΝΟΤΗΤΩΝ

ΟΝΟΜΑ ΑΞΙΟΛΟΓΟΥΜΕΝΟΥ:.....

ΟΝΟΜΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΤΗ/ΤΡΙΑΣ:

ΘΕΜΑ ΓΙΑ ΤΟ ΟΠΟΙΟ ΠΙΝΕΤΑΙ Η ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ:

1 = Δεν έχω μάθει ακόμη
2 = Ξέρω σε κάποιο βαθμό (όχι πολύ καλά ακόμη)
3 = Ξέρω πολύ καλά
4 = Ξέρω άριστα

ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ					
Δεξιότητες και Ικανότητες	1	2	3	4	
1. Εντοπισμός και αντιστοίχιση αναγκών με τις πιθανές λύσεις					
1.1 Ξέρω να εντοπίζω και να συγκεντρώνω τα δεδομένα του θέματος μου					
1.2 Ξέρω να προτείνω καινοτόμες ιδέες-λύσεις για τη διαχείριση του θέματός μου					
1.3 Ξέρω να εντοπίζω χρήσιμες πηγές από ιδέες για να συμπληρώσω τις δικές μου ιδέες					
1.4 Ξέρω να αξιολογώ κριτικά τις πιθανές ιδέες-λύσεις, να επιλέγω την καλύτερη ιδέα και να σχεδιάζω πλάνο (π.χ. μέσα, χρόνος) για την εφαρμογή της					
2. Ενσωμάτωση και αναδιαμόρφωση ιδεών					
2.1 Ξέρω να ενσωματώνω τη προηγούμενη μου γνώση στο υφιστάμενο θέμα μου					
2.2 Ξέρω να τροποποιώ και να αναδιαμορφώνω τις ιδέες που πήρα από πηγές στη βάση των αναγκών μου, ώστε να δημιουργήσω ένα αυθεντικό έργο					
3. Αξιοποίηση εργαλείων και πηγών με καινοτόμο και δημιουργικό τρόπο					
3.1 Ξέρω να εντοπίζω και να αξιοποιώ κατάλληλα εργαλεία και μέσα, που θα με βοηθήσουν να είμαι δημιουργικός για τη δημιουργία και ενίσχυση ενός αυθεντικού έργου					
3.2 Ξέρω να ενισχύω τη δημιουργικότητά μου με τη χρήση ψηφιακών μέσων					
4. Δημιουργία αυθεντικού έργου ως μέσο έκφρασης					
4.1 Ξέρω να δημιουργώ ένα αυθεντικό έργο/προϊόν					
4.2 Ξέρω να αξιολογώ αν το τελικό έργο/προϊόν που δημιούργησα είναι πρωτότυπο					
4.3 Ξέρω να αξιολογώ αν το τελικό προϊόν που δημιούργησα είναι καλοφτιαγμένο					
4.4 Ξέρω να αφήνω την προσωπική μου σφραγίδα στο τελικό προϊόν που δημιούργησα					
4.5 Ξέρω να δημιουργώ ένα τελικό προϊόν που είναι ενδιαφέρον και ελκύει την προσοχή του κοινού					
4.6 Ξέρω να δημιουργώ ένα χρήσιμο τελικό προϊόν					
4.7 Ξέρω να δημιουργώ ένα τελικό προϊόν που μπορεί να λειτουργήσει στον πραγματικό κόσμο					
4.8 Ξέρω να προβληματίζομαι και αναστοχάζομαι βελτιώνοντας το τελικό προϊόν που δημιούργησα					
4.9 Ξέρω να παρουσιάσω το τελικό προϊόν που δημιούργησα στο κοινό με πρωτότυπο τρόπο					
4.10 Ξέρω να αξιοποιώ κατάλληλα την ανατροφοδότηση από τους αναγνώστες μου, βελτιώνοντας το αυθεντικό μου έργο					

Χάρις Χαραλάμπους (Ψυχολόγος, Εκπαιδεύτρια)

ΟΥΜΕΝΟΥ:
 ΓΗΤΗ/ΤΡΙΑΣ:
 ΟΙΟ ΠΙΝΕΤΑΙ Η ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ:
 ακόμη
 ο βαθμό (όχι πολύ καλά ακόμη)

ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ
 Ικανότητες και Δεξιότητες
 ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ ΚΑΙ ΙΚΑΝΟΤΗΤΩΝ

	1	2	3	4
να διερευνήσω				
να διερευνήσω				
ση του θέματος				
ειάζομαι				
υ χρειάζομαι				
ραλεύω, με βάση την καταλληλότητα για το θέμα				
αδίκτυο) για να αντλήσω σχετικές				
ικές πηγές (π.χ., γράφω φράσεις και				
ηθική χρήση πληροφοριών από ποικιλία πηγών				
πληροφορίες εκείνες που μου είναι				
ριμένων κριτηρίων (π.χ., έγκυρες,				
ι απαραίτητες				
και περιεχόμενο τους (π.χ., βίντεο,				
ον συγγραφέα και την πηγή της				
δόμηση νέας γνώσης				
περιεχόμενο για παρουσίαση,				
η για περαιτέρω πληροφορίες,				
τησης από τους συνεργάτες μου				
(π.χ., Powerpoint) και ψηφιακή				
ς σε νέες καταστάσεις				
ύγεια γνώση που απέκτησα				
υπάρχοντα μου γνώση				
ισότητες, τόσο δικές μου, όσο				

αξιολόγησής των δεξιοτήτων και ικανοτήτων των
 Πρόγραμμα Assessment of Transversal Skills 2020

ΟΝΟΜΑ:
ΜΑΘΗΜΑ:
ΠΑΗΡ

1.1 Το θέμα που θέλω να διε
1.2 Αυτά που ήδη γνωρίζω
1.3 Οι απαραίτητες (νέες)
1.4 Το στρατηγικό μου
1.5 Οι πηγές όπου μ
2.1 Οι πολλαπλές
2.2 Τα ψηφιακ
3.1 Οι απο
3.2 Τα κ
3.3 Ο

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΕΡΓΑΣΙΑΣ*

3.4 Ο τρόπος που αποθήκευσα τις πληροφορίες, ώστε να μπορώ μετά να τις ανακτήσω:
3.5 Χρησιμοποίησα τις πληροφορίες που βρήκα με ηθικό και νόμιμο τρόπο, αναφέροντας της πληροφορίες:
4. Επεξεργασία πληροφοριών και οικοδόμηση νέας γνώσης
4.1 Από τις νέες πληροφορίες που μάζεψα, κατάλαβα ότι:
4.2 Οι πληροφορίες που επαναδιατύπωσα και το νέο περιεχόμενο που δημιούργησα (σεβόμενος/η τα δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας):
4.3 Εξετάζοντας ξανά τις πληροφορίες που μάζεψα, πιστεύω χρειάζομαι περισσότερες πληροφορίες για:
4.4 Από την ανατροφοδότηση που πήρα από τους συνεργάτες μου, βελτίωσα το περιεχόμενο της εργασίας μου:
4.5 Παρουσίασα δημιουργικά το θέμα μου με τη χρήση ποικίλων μέσων (π.χ., PowerPoint, ψηφιακά εργαλεία, κ.λπ.):
5. Εμπέδωση νέας γνώσης και εφαρμογή της σε νέες καταστάσεις
5.1 Ο τρόπος που οι νέες πληροφορίες και η καινούρια γνώση που απέκτησα συνδέονται με τις προηγούμενες γνώσεις μου:
5.2 Οι προσαρμογές που έκανα σε αυτά που ήξερα ήδη, με βάση την καινούρια γνώση που απέκτησα:
5.3 Με τη νέα γνώση που απέκτησα, επιβεβαίωσα ή αμφισβήτησα ιδέες και υποθέσεις, τα αποτελέσματα των οποίων:
5.4 Τα μελλοντικά προβλήματα που θα μπορώ να επιλύσω με βάση τη νέα γνώση που απέκτησα:

* Ερωτηματολόγιο τροποποιημένο, με βάση το «Εργαλείο διαμορφωτικής αυτό-αξιολόγησης των μαθητών/τριών – Εκτεταμένη έκδοση» (Πηγή: Παιδαγωγικό Ινστιτούτο Κύπρου, Πρόγραμμα Assessment for Learning 2020, https://resources.ats2020.eu/resource-details/SCTS/skills_assessment_tool_long)

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΕΡΓΑΣΙΑΣ*

Τα ερωτηματολόγια αυτά αξιολογούν δεξιότητες και ικανότητες των μαθητών στους τομείς της Αυτόνομης μάθησης, Συνεργασίας και επικοινωνίας, Προγραμματισμού για μελέτη θέματος, Δημιουργικότητας και καινοτομίας.

Τα έντυπα συμπληρώνονται από τους ίδιους τους μαθητές, ανάλογα με το στάδιο και το περιεχόμενο της εργασίας τους και ακολούθως παρουσιάζουν τις απαντήσεις τους με στόχο την αξιολόγηση τους από Εκπαιδευτικό ή συμμαθητές (προηγούμενα ερωτηματολόγια).

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΟΝΟΜΑ:
ΘΕΜΑ/ΜΑΘΗΜΑ:
ΑΞΙΟΤΗΤΕΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ

1. Αλληλεπίδραση, συνεργασία και κοινοποίηση με συμμαθητές/τριες
1.1 Οι σχέσεις που είχα με τους συμμαθητές μου και άλλους συνεργάτες μου κατά τη διάρκεια της εργασίας μου:
1.2 Οι τρόποι με τους οποίους βοήθησα η συνεργασία με άλλους για την επίτευξη των στόχων της ομάδας:
1.3 Όταν η γνώμη των συμμαθητών/συνεργατών μου ήταν αντίθετη με τη δική μου,:
1.4 Οι ρόλοι και τα καθήκοντα που ανέλαβα στο πλαίσιο της ομάδας:
1.5 Τα ψηφιακά εργαλεία που χρησιμοποίησα για να συνεργαστώ με τους άλλους:
1.6 Όταν χρησιμοποίησα ψηφιακά μέσα, σεβάστηκα τα συναισθήματα των άλλων και ήμουν ευγενής:
1.7 Όταν κοινοποίησα πληροφορίες και υλικό από κοινού με τους συμμαθητές/συνεργάτες μου:
2. Αποτελεσματική μετάδοση πληροφοριών και ιδεών σε πολλαπλά ακροατήρια
2.1 Τα διαδικτυακά εργαλεία που χρησιμοποίησα για να μοιραστώ πληροφορίες και υλικό με τους άλλους:
2.2 Τα ψηφιακά μέσα που χρησιμοποίησα για να δημιουργήσω υλικό:
2.3 Τα ακροατήρια στα οποία κοινοποίησα τα αποτελέσματα της εργασίας μου/μας:
2.4 Τα μέσα και η γλώσσα που χρησιμοποίησα για να γίνω κατανοητός/ή στο ακροατήριο στο οποίο μιλούσα:

Τα ερωτηματολόγια αυτά αξιολογούν δεξιότητες και ικανότητες των μαθητών για ομαδική εργασία.

Τα έντυπα συμπληρώνονται από τους ίδιους τους μαθητές σε μορφή αυτοαξιολόγησης. Το δεύτερο μισό της δεύτερης σελίδας αποκόπτεται και συμπληρώνεται για το/τη μαθητή/τρια από άλλο μέλος της ομάδας του/της (ετεροαξιολόγηση).

ATS2020

Εργαλείο αυτό-αξιολόγησης (Για ομαδική εργασία)

Όνομα:

Θέμα / Μάθημα:

Βάλε V για να δείξεις πόσο αισθάνεσαι ότι συνεισφέρεις στα ακόλουθα	Πάρα πολύ	Α
Συνεισέφερα στο να θέσουμε τους στόχους της ομάδας.		
Συνεισέφερα στη δημιουργία του σχεδίου δράσης της ομάδας.		
Εργάστηκα για να πετύχουμε τους στόχους της ομάδας.		
Έκανα τη δουλειά που μου αναλογούσε για τις εργασίες της ομάδας.		
Ανάλαβα διάφορους ρόλους ως μέρος της ομάδας.		
Συμμετείχα στη λήψη αποφάσεων.		
Βοήθησα να εντοπίσουμε πληροφορίες οι οποίες μας βοήθησαν να κάνουμε μέρος της εργασίας		
Βοήθησα να οργανώσουμε τις πληροφορίες για την εργασία.		
Εισηγήθηκα ιδέες και λύσεις.		
Συνεισέφερα στην ανάπτυξη των ιδεών των συμμαθητών μου.		
Αξιολόγησα τις διαθέσιμες επιλογές.		
Υποστήριξα τις προτιμήσεις μου με επιχειρήματα.		
Συνεισέφερα στο τελικό αποτέλεσμα.		
Μοιράστηκα βοηθητικές ιδέες.		
Έδωσα τη γνώμη μου σε σχέση με τις εργασίες που κάν		
Μοιράστηκα πληροφορίες που εντόπισα για τις εργ		
ομάδα με κατανοητό τρόπο.		
Συμμετείχα ενεργά στις συζητήσεις της ομάδας.		
Χρησιμοποίησα επιχειρήματα ή/και παραδεί		
εκφράσω τις ιδέες και τη γνώμη μου.		
Άκουσα τι είχαν να πουν τα άλλα μέρη της ομά		
Έδειξα ευαισθησία στα συναισθήματα των		
ομάδας μου.		
Έκανα συμβιβασμούς όταν χρειαζόταν.		
Ανάλαβα την ευθύνη για τη δουλειά που		
Έδειξα εκτίμηση για την δουλειά που		
ομάδας μου.		
Ενθάρρυνα τα μέλη της ομάδας ή		
μπορούσα και ήμουν ευγενικός/ή.		
Εξέφρασα τη συμφωνία μου ή τη		
χωρίς να χρησιμοποιήσω προσβλη		

ATS2020

Εργαλείο ετερο-αξιολόγησης (Για ομαδική εργασία)

ΚΟΨΕ ΕΔΩ

Θέμα / Μάθημα:

Ο/η συμμαθητής/τρια μου...	Πάρα πολύ	Αρ
Χρησιμοποίησα επιχειρήματα ή/και παραδείγματα για να εκφράσω τη διαφωνία μου.		
Ζήτησα πληροφορίες από ειδικούς.		
Γενικά, πόσο ικανοποιημένος/η είσαι με τον εαυτό σου όσον αφορά στην επικοινωνία σου με τους/τις συμμαθητές/τριές σου		
Εισηγήσεις και σχόλια:		
Γενικά, πόσο ικανοποιημένος είναι με τον εαυτό σου όσον αφορά τη συνεργασία σου με τους συμμαθητές σου;		
Εισηγήσεις και σχόλια:		

Ο/η συμμαθητής/τρια μου...

ONOMA:

Μοιράστηκε τις ιδέες του/της.		
Ήταν συγκεντρωμένος/η στην εργασία μας.		
Έδειξε να εκτιμά την συνεισφορά των άλλων.		
Έδειξε προθυμία να βοηθήσει άλλους.		
Έδειξε σεβασμό στις απόψεις, σκέψεις και συναισθήματα των άλλων.		
Δούλεψε σκληρά για να έχουμε ένα καλό αποτέλεσμα.		
Εδειχνε διαφωνία με σεβασμό.		
Συμμετείχε στις αποφάσεις ως μέλος της ομάδας.		
Έδειξε ότι οι γνώσεις και δεξιότητες του βελτιώθηκαν από την εργασία μας		
Η γενική μου ικανοποίηση για τη συνεργασία μας...		
Οι εισηγήσεις μου για την επόμενη φορά που θα συνεργαστούμε:		

Ερωτηματολόγιο προσαρμοσμένο από Χάρης Χαλαλάμπους (Ψυχολόγο, Εκπαιδευτρια). [Φεβρουάριο
Πηγή: <https://resources.ats2020.eu/resource-details/SCTS/axiologisi-collaboration-communication>